

การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน*

วีรศักดิ์ มุ่งคุณ¹

วัลลิกา ผลากบง² กาญจนา วงศ์สวัสดิ์³ วาโร เพ็งสวัสดิ์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสานวิธี การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน 6 วิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน และสัมภาษณ์กรณีศึกษาวิทยาลัยดีเลิศระดับอาชีวศึกษา ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง 3 รอบ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน เลือกแบบเจาะจง และระยะที่ 3 ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 260 คน โดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมี 7 ด้าน คือ การจัดการกระบวนการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริการวิชาชีพสู่สังคม นวัตกรรมและการวิจัย ภาวะผู้นำ การประเมินผลและรายงาน และการทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง วิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคโดยมีวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นแกน
2. รูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนมีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริการวิชาชีพสู่สังคม ด้านนวัตกรรมและการวิจัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการประเมินผลและรายงาน และด้านการทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง
3. รูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์ และความถูกต้อง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารคุณภาพ, วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

* วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร พ.ศ.2557

¹ นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, E-mail: wee2510@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Development of a Quality Management Model of Private Vocational Education Colleges*

Weerasak Mungkhu¹

Wannika Chalakbang² Kanjana Wongsawat³ Waro Phengsawat⁴

Abstract

The purpose of this study was to develop and verify a quality management model of private vocational colleges using mixed methods. The study management was divided into 3 stages. Stage 1- investigating the quality management elements of private vocational colleges 6 colleges with sampling of 12 people, marking interviews with the excellent vocational education colleges as a case study. Stage 2- developing a model using the Delphi technique with 3 times of revisions through a target group of 21 experts who were selected by purposive sampling. Stage 3- verifying appropriateness of the developing model through a sample of 260 people selected by Multistage random sampling. Data analysis was done by using frequency, percentage, mean, standard deviation.

The findings were as follows:

1. The elements of management of private vocational colleges' quality have 7 aspects: process management, student development activity, professional service toward the society, innovation and research, leadership, evaluation and report, and review/plan/improvement in the development. The method of quality management is a managerial technique integrated by having PDCA as an axis.

2. The quality management model of private vocational education colleges is a structure showing the relations between the 7 elements process management, student development activity, professional service toward the society, innovation and research, leadership, evaluation and report, and review/plan/improvement in the development.

3. The developed model of management of private vocational education colleges' quality was appropriate, feasible, useful and appropriate as a whole and each aspect at the high level.

Keywords: Model, Quality Management, Private Vocational Education Colleges

* Research Article from thesis for the Doctor of Philosophy Degree, Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand, 2014

¹ Student in Doctor of Philosophy Degree, Education Administration and Development, Sakon Nakhon Rajabhat University, E-mail: wee2510@gmail.com

² Associate Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

³ Associate Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

⁴ Associate Professor, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University

ความสำคัญและปัญหาการวิจัย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ เป็นการพัฒนการศึกษาสู่ความเป็นเลิศให้เท่าเทียมนานาประเทศ การบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ แนวทางการบริหารจัดการโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ใฝ่รู้ โดยจัดการศึกษาเพื่อมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และมุ่งเน้นการบริหารคุณภาพการศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพ มุ่งความเป็นเลิศทางการศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนกำหนดไว้ (ธีระ รุญเจริญ, 2550, น. 98) สอดคล้องกับศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550, น.10) ที่กล่าวว่าคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีความมั่นใจว่าถ้าทำตามกระบวนการที่กำหนดขึ้นแล้ว การศึกษาจะมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจของผู้รับบริการ

ด้วยเหตุที่สถานศึกษาต่างๆ ได้ดำเนินการด้านคุณภาพการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดไปแล้วระยะหนึ่ง และพบปัญหาอุปสรรคหลายประการ เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านคุณภาพการเรียนการสอน ปัญหาคุณภาพหรือประสิทธิผลของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เป็นต้น จึงเห็นได้ว่าความสำเร็จของการบริหารคุณภาพการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลายประการ เช่น ชื่อเสียงของวิทยาลัยและความร่วมมือของบุคลากร ความรู้ความเข้าใจในเรื่องคุณภาพการศึกษาของบุคลากร การจัดโครงสร้างและจัดเตรียมระบบงานและการประสานงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550, น.12) พบว่า วิทยาลัยส่วนหนึ่งยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเรื่องการบริหารคุณภาพการศึกษา ยังไม่ได้ดำเนินงานด้านคุณภาพเป็นการทำงานปกติที่ต้องทำเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยยึดเอาการประเมินภายนอกเป็นหลักซึ่งไม่ถูกต้อง สภาพการดำเนินงานด้านคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนก็ประสบปัญหาเช่นกัน จากการติดตามผลการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาเอกชนและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2556, น.44) พบว่า การดำเนินงานตามองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายใน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับน้อยและมีสถานศึกษาจำนวนหนึ่งไม่ได้ดำเนินการเลย ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารจัดการด้านคุณภาพการศึกษา เนื่องจากลักษณะงานของการอาชีวศึกษากับบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความแตกต่างกันค่อนข้างมากกล่าวคือ การอาชีวศึกษามุ่งเน้นการผลิตบุคลากรด้านวิชาชีพ การฝึกทักษะด้านวิชาชีพ ผลิตแรงงานระดับกลางหรือระดับเทคนิคเพื่อป้อนตลาดแรงงานหรือประกอบอาชีพอิสระ ส่วนต้นสังกัดในระดับพื้นที่คือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดูแลการจัดการศึกษาระดับ

ขั้นพื้นฐานซึ่งไม่มีความถนัดในการบริหารคุณภาพการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา จึงทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนไม่ได้รับการเหลียวแลในด้านคุณภาพการศึกษาเท่าที่ควร ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (2556) ได้ดัดแปลงระบบการบริหารคุณภาพที่เป็นสากลจากวงการธุรกิจและอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้กับการบริหารคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ระบบ International Standardization and Organization (ISO) ระบบ Total Quality Management (TQM) ระบบ The Malcom Baldrige Nation Quality Award (MBNQ) ระบบ Context Input Process Product (CIPP) และระบบ Input, Process, Output, Impact และอนันต์ เตียวต้อย (2551, น.165) ได้เสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จ คือ สถานศึกษาจะต้องมีแผนเป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงาน หลังจากนั้นผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามภาระหน้าที่เมื่อทำไประยะหนึ่งแล้วก็ต้องประเมินดูว่า ผลการปฏิบัติงานตรงกับสิ่งที่ตั้งความหวังไว้ ไกล่เคียงหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เมื่อพบปัญหาที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน ถ้ามีการปรับหรือยังคงไว้ตามแผนเดิมก็นำไปปฏิบัติ การวัดและประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขเป็นการเริ่มต้นวงจรใหม่ต่อไป นอกจากนี้ Kerzner (1992, pp. 69 - 70), Deming (1982, p. 83) ได้พัฒนาระบบด้านคุณภาพการศึกษาภายในขึ้นตามทฤษฎี ได้แก่ Input, Process และ Output เรียกระบบนี้ว่า TEAM - D ประกอบด้วย ระบบ DDDDD ได้แก่ Design of Operation Plan and Evaluation Frame, Database and Information Processing, Detection of Evaluation Standards, Dissemination of Evaluation Results และ Development for the Achievement of Education Standard โดยผูกติดกับการทำงานปกติตามวงจร PDCA (Built - in Evaluation System) TEAM ได้แก่ Team - Work, Extremity, Awareness และ Monitoring นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการบริหารจัดการคุณภาพอื่นๆ ที่มุ่งเน้นการวางแผน ลงมือปฏิบัติ ทำการตรวจสอบคุณภาพและประเมินคุณภาพเพื่อการตัดสินใจที่จะพัฒนาปรับปรุงหรือแก้ไขในส่วนที่บกพร่องอย่างต่อเนื่อง เทคนิควิธีการบริหารคุณภาพเหล่านี้ต่างมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความจำเป็นและมีความต้องการได้รับความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยาลัยให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติและส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ให้มีระบบที่ดี และมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาการศึกษาต่อไป

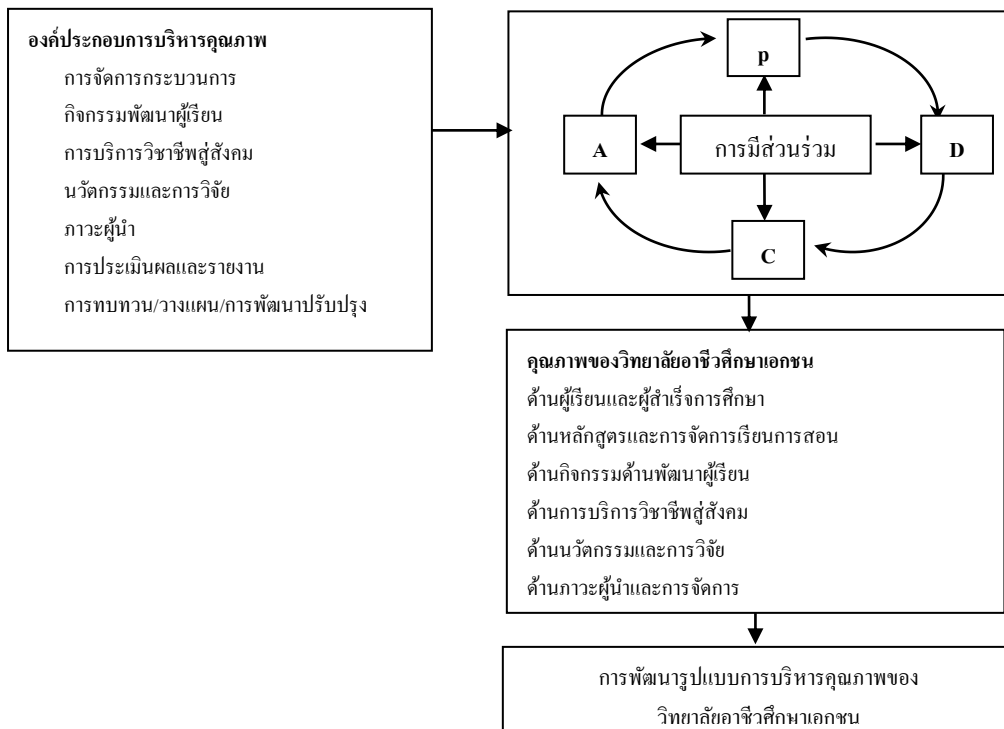
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi)

3. เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบการบริหารคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วารินทร์ ลินสูงสุด และวันทิพย์ ลินสูงสุด (2549); วีระเดช เชื้อนาม และมัลลิกา เชื้อนาม (2550, น.38 - 40); สวัสดิการสำนักงาน ก.พ. (2550, น.25) ธร สุนทรายุทธ (2551, น.47), Deming (1982), Ishikawa (1985); Juran (1989), Oakland (1990), Hackman&Wagem (1995), Hadesky (1995), Graham&Bennett (1998, p. 107); Bartal&Martin (1998), Goetsch&Davis (2001), Kaplan&Norton (1990, pp. 24 - 25), Richard S. Williams (1998, pp. 25 - 27), James (2000); Anthony Kenly (2001), Lee Tammy Jean (2001), Goesch & Stanley (2003) จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารคุณภาพ มี 7 องค์ประกอบ คือ การจัดการกระบวนการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การบริการวิชาชีพผู้สังคม นวัตกรรมและการวิจัย ภาวะผู้นำ การประเมินผลและรายงาน และการทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง วิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และการบริหารคุณภาพโดยที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ปีที่ 10 ฉบับที่ 28 มกราคม – เมษายน 2558

ระเบียบวิธีวิจัย

ระยะที่ 1 การสร้างกรอบแนวคิดและร่างรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน มีขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบการบริหารของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน และ กรณีศึกษาวิทยาลัยเลิศระดับอาชีวศึกษา คือ วิทยาลัยการอาชีพหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้คือ การสัมภาษณ์ การหาคุณภาพของเครื่องมือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด คือ ค่า IOC (Index of Items Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามรูปแบบการบริหารคุณภาพของอาชีวศึกษาเอกชน มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อซึ่งถือว่าใช้ได้ (ศิริชัย กาญจนวดี, 2544, น.95)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Technique) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การหาคุณภาพของเครื่องมือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด คือ ค่า IOC โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามรูปแบบการบริหารคุณภาพของอาชีวศึกษาเอกชน มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อซึ่งถือว่าใช้ได้ วิเคราะห์ข้อมูล คือ รอบที่ 1 ได้แก่ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ในรอบที่ 2 และรอบที่ 3 ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter-Quartile Range) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง รอบที่ 1 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	ความคิดเห็น (N=21)	
		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1	การจัดการกระบวนการ	100.00	-
2	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	100.00	-
3	การบริการวิชาชีพสู่สังคม	100.00	-
4	นวัตกรรมและการวิจัย	100.00	-
5	ภาวะผู้นำ	100.00	-
6	การประเมินผลและรายงาน	100.00	-
7	การทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง	100.00	-
รวม		100.00	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทุกคนเห็นด้วยกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2 และรอบที่ 3 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	รูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน	รอบที่ 2		ระดับความสอดคล้อง	รอบที่ 3		ระดับความสอดคล้อง
		Mdn.	I.R.		Mdn.	I.R.	
1	การจัดการกระบวนการ	4.68	0.75	มาก	5.00	0.50	มาก
2	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.81	0.50	มาก	4.81	0.72	มาก
3	การบริการวิชาชีพ	4.80	0.70	มาก	4.80	0.60	มาก
	สู่สังคม						
4	นวัตกรรมและการวิจัย	5.00	0.70	มาก	4.80	0.50	มาก
5	ภาวะผู้นำ	4.63	0.32	มาก	4.83	0.50	มาก
6	การประเมินผลและรายงาน	4.83	0.50	มาก	5.00	0.17	มาก
7	การทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง	5.00	0.50	มาก	4.63	0.64	มาก
รวม		4.82	0.50	มาก	4.83	0.50	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากทุกด้านเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ในการใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2 และรอบที่ 3

ระยะที่ 3 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 65 วิทยาลัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 130 คน ครูผู้สอนระดับอาชีวศึกษา และหัวหน้าสาขา จำนวน 130 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน (MultiStage Random Sampling) ใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 ของจำนวนวิทยาลัยในแต่ละจังหวัด เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาเพื่อหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการจะวัด คือ ค่า IOC (Index of Items Objectives Congruence) โดยพิจารณาจากค่า IOC ที่มากกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของสิ่งที่ต้องการวัดได้ ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถามรูปแบบการบริหารคุณภาพของอาชีวศึกษาเอกชน มีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อซึ่งถือว่าใช้ได้ (ศิริชัย กาญจนวสี, 2544, น. 95) การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์ และความถูกต้อง
ของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนโดยรวมและรายด้าน

ด้าน	รูปแบบการบริหาร คุณภาพของ วิทยาลัย อาชีวศึกษา เอกชน	ความ เหมาะสม		ระดับ	ความเป็น ไปได้		ระดับ	ประโยชน์		ระดับ	ความ ถูกต้อง		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	
2	การจัดการ กระบวนการ	4.37	.56	มาก	4.19	.65	มาก	4.31	.72	มาก	3.99	.84	มาก
	กิจกรรม พัฒนาผู้เรียน	4.46	.56	มาก	4.45	.62	มาก	4.25	.75	มาก	4.47	.69	มาก
3	การบริการ วิชาชีพสู่สังคม	4.37	.55	มาก	4.35	.76	มาก	4.23	.82	มาก	4.45	.75	มาก
4	นวัตกรรมและ การวิจัย	4.42	.63	มาก	4.39	.76	มาก	4.35	.77	มาก	4.32	.73	มาก
5	ภาวะผู้นำ	4.42	.57	มาก	4.38	.72	มาก	4.35	.68	มาก	4.46	.72	มาก
6	การ ประเมินผล												
7	และรายงาน	4.49	.61	มาก	4.43	.71	มาก	4.31	.81	มาก	4.49	.71	มาก
	การทบทวน/ วางแผน/ การพัฒนา ปรับปรุง	4.45	.66	มาก	4.43	.73	มาก	4.26	.75	มาก	4.54	.74	มากที่สุด
รวม		4.42	.52	มาก	4.37	.65	มาก	4.29	.69	มาก	4.38	.64	มาก

จากตารางที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์ และความถูกต้องของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุงที่มีความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการกระบวนการ 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบริการวิชาชีพสู่สังคม 4) นวัตกรรมและการวิจัย 5) ภาวะผู้นำ 6) การประเมินผลและรายงาน และ 7) การทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง

2. รูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ที่ใช้เทคนิคการบริหารจัดการคุณภาพ มีองค์ประกอบ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการกระบวนการ ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริการวิชาชีพผู้สังคม ด้านนวัตกรรมและการวิจัย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการประเมินผลและรายงาน และด้านการทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง

3. รูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประโยชน์ และความถูกต้อง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน

อภิปรายผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน การบริหารคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เป็นวิธีการบริหารที่บูรณาการเทคนิคการบริหารแบบต่างๆ โดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกนและที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม มี 7 องค์ประกอบ มี 7 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดการกระบวนการ 2) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การบริการวิชาชีพผู้สังคม 4) นวัตกรรมและการวิจัย 5) ภาวะผู้นำ 6) การประเมินผลและรายงาน และ 7) การทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุงวิทยาลัย ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนได้ดำเนินการตามนโยบายยุทธศาสตร์การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชนในการจัดการศึกษาประเภทอาชีวศึกษา พบปัญหาความไม่เพียงพอด้านงบประมาณ บุคลากร ขวัญกำลังใจในการก้าวหน้า ค่านิยมทางสังคม และสวัสดิการ อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” และมาตรา 49 ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า “ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา” จะเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตหรือผลลัพธ์ ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการการศึกษา ทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนต้องหารูปแบบการบริหารคุณภาพด้วยการบูรณาการเทคนิคการบริหารแบบต่างๆ โดยมีวงจรคุณภาพ (PDCA) เป็นแกนและทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550) เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบของการบริหารวิทยาลัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านกระบวนการ ด้านทรัพยากรบุคคลและทีมงาน ด้านการวิเคราะห์การประเมินและการกิจกรรมนักเรียน ด้านการเรียนการสอน และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน

2. รูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านการจัดการกระบวนการ ประกอบด้วย การมีแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษามีโครงสร้างการบริหาร มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบและกำหนดภาระงาน และการบริหารจัดการด้วยวิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และการบริหารคุณภาพโดยที่บุคลากรทุกฝ่าย/สาขาทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นการปฏิรูปการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งเน้นความเป็นเลิศทั้งระบบการศึกษาเป็นการพัฒนาการศึกษาสู่ความเป็นเลิศให้เท่าเทียมนานาชาติ การบริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ แนวทางการบริหารโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิทยาลัยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ใฝ่รู้และบริหารวิทยาลัยอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนเป็นดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพ มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางการศึกษาเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วิทยาลัยกำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Deming (1982, p. 83) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารมี 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปรับปรุงและพัฒนา (Action) ส่วนการจัดการกระบวนการ มีการวางแผนในทุกฝ่าย/สาขาวิชา มีระบบการติดต่อสื่อสารในการปฏิบัติงานภายในทุกฝ่าย/สาขาวิชา มีการควบคุมการดำเนินงานในทุกฝ่าย/สาขาวิชา มีการประเมิน/ติดตามการดำเนินงานในทุกฝ่าย/สาขาวิชา มีการรายงานผลการดำเนินงานทุกฝ่าย/สาขาวิชา นำแผนยุทธศาสตร์ที่ได้รับการอนุมัติไปแปลงสู่การปฏิบัติในทุกฝ่าย/สาขาวิชาและมีการปรับปรุงและทบทวนแผนยุทธศาสตร์เป็นประจำทุกปี

2.2 ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย สถานศึกษามีการส่งเสริมนักศึกษาในด้านทักษะฝีมือ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ นักศึกษามีทักษะในการแก้ปัญหาและการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการจัดกิจกรรมทนุบำรุงพระพุทธศาสนาร่วมกับชุมชนและท้องถิ่น มีการจัดบริการแนะแนวให้กับนักศึกษา มีการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ต่อสาธารณชน มีการจัดระบบรักษาความปลอดภัย มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา มีการควบคุมคุณภาพอาหาร/ความสะอาดของอาหารอย่าง ถูกสุขลักษณะ มีการจัดกิจกรรม/ชมรมต่างๆ ให้กับนักศึกษา

มีการให้บริการวิชาการในชุมชน/ท้องถิ่น และมีการวัดประเมินผลการจัดโครงการ/กิจกรรมทุกของฝ่าย/สาขาวิชา ด้วยวิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และการบริหารคุณภาพโดยที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาโดยยึดผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนควรเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพทั้งในด้านเนื้อหาสาระและเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตนเองตามความถนัด และความสนใจอย่างแท้จริง

2.3 ด้านการบริการวิชาชีพสู่สังคม ประกอบด้วย สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ และทักษะวิชาชีพให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น มีการร่วมมือกับชุมชนและท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามประเพณี และมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรม/โครงการบริการวิชาชีพทุกฝ่าย/สาขาวิชา ด้วยวิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และการบริหารคุณภาพโดยที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากมาตรฐานการอาชีวศึกษา (2545, น.48) มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริการวิชาชีพสู่สังคม คือ การบริการวิชาชีพที่เหมาะสมตามความต้องการของชุมชนสังคมองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง และจัดสรรงบประมาณเพื่อการบริการวิชาชีพอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับแผนการบริการวิชาชีพของอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้นำทักษะที่เรียนมานำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริงทั้งด้านการคิด การวิเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาต่างๆ ยังส่งผลต่อผู้เรียนในด้านมนุษยสัมพันธ์ และการสื่อสาร

2.4 ด้านนวัตกรรมและการวิจัย ประกอบด้วย มีการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการวิจัย/เผยแพร่งานวิจัย/นำผลการวิจัยในพัฒนาองค์กร มีการส่งเสริมบุคลากรในการจัดทำตำรา/หนังสือเรียน มีการส่งเสริมให้ครู/อาจารย์ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อใช้แก้ไขปัญหานักศึกษา มีการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริม สนับสนุนการทำวิจัย/นวัตกรรมสำหรับนักเรียน/ครู และมีการยกย่องให้ทุนสนับสนุนบุคลากรผลิตสื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ด้วยวิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และการบริหารคุณภาพโดยที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการผลิตและความต้องการของตลาด ดังนั้นการพัฒนา นวัตกรรมและการวิจัยจะช่วยให้บุคลากรของวิทยาลัยอาชีวศึกษาสามารถนำมาใช้ในการจัดการองค์ความรู้ทางด้านอาชีวศึกษาทั้งในประเทศ ระดับนานาชาติและการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาถ่ายทอดองค์

ความรู้และสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานโลกซึ่งคาดหวังให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้ มีทักษะของความเป็นผู้นำ ผู้ตามและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ สามารถสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ

2.5 ด้านภาวะผู้นำประกอบด้วย สถานศึกษามีระบบการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหาร มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารอย่างชัดเจน มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบุคลากรทุกฝ่าย/สาขาวิชา มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านข้อมูลของทุกฝ่าย/สาขาวิชาเพื่อใช้สนับสนุนการบริหาร มีการทำงานเป็นทีม/เน้นการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย/สาขาวิชา ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ผู้บริหารมีการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีการควบคุม กำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย/สาขาวิชา ผู้บริหารมีการส่งเสริมบุคลากรทุกฝ่าย/สาขาวิชาให้เข้าใจการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกและจัดทำรายงานสรุปผลโครงการที่ชุมชน/ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้วยวิธีการบริหารคุณภาพเป็นการบูรณาการเทคนิคการบริหารโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และการบริหารคุณภาพโดยที่ทุกฝ่าย/สาขาวิชาเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้สาเหตุที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน มีการดำเนินการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายของวิทยาลัย เพราะต้องการให้ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษาในวิทยาลัย ผู้ปกครองและประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินการในด้านต่างๆ ที่ชัดเจนของวิทยาลัย ปรัชญาและเป้าหมายของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเปรียบได้กับเข็มทิศที่จะเป็นตัวกำกับการทำงานการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนของบุคลากรในวิทยาลัยหากวิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่ได้กำหนดปรัชญาหรือเป้าหมายของวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน ย่อมส่งผลให้การดำเนินการในด้านต่างๆ ไม่มีขอบเขตการดำเนินการที่ชัดเจน บุคลากรของวิทยาลัยย่อมปฏิบัติงานโดยไม่รู้ว่วิทยาลัยต้องการอะไรหรืออาจส่งผลให้มีการทำงานแบบต่างคนต่างทำ ขาดการบูรณาการ ผู้บริหารวิทยาลัยต้องมีภาวะผู้นำถึงจะทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเป็นไปตามหลักการบริหารคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภลักษณ์ เศษะพานิช (2550, น.123) ได้กล่าวว่า กระบวนการจัดการในการบริหารวิทยาลัย ได้แก่ การวิเคราะห์ทางกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของวิทยาลัย โดยกำหนดเป็นกลยุทธ์หลัก จัดทำแผนกลยุทธ์ ระดับวิทยาลัยโดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่สำคัญซึ่งบุคลากรทุกคนต้องเข้ามามีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อยืนยันและเห็นชอบในแผนกลยุทธ์ที่วิทยาลัยกำหนดรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

2.6 ด้านการประเมินผลและรายงาน ประกอบด้วย สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา มีการรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) มีการประเมินคุณภาพภายในการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย/สาขาวิชา แจ้งผลการประเมินตนเองให้บุคลากรทุกฝ่าย/สาขาวิชาทราบ เสนอรายงานผลต่อต้นสังกัดพร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชน และมีการตรวจสอบ และประเมินผลการ

ปฏิบัติงานของทุกฝ่าย/สาขาวิชา การบูรณาการเทคนิคการบริหารโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และเป็นการบริหารโดยที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ว่าด้วย มาตรา 48 ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินตนเองในระบบการประกันคุณภาพภายในและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในซึ่งเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่า รายงานการประเมินตนเอง ต่อต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี

2.7 ด้านการทบทวน/วางแผน/การพัฒนาปรับปรุง ประกอบด้วย สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบและรายงานผลการปฏิบัติงานของฝ่าย/สาขาวิชา มีการนำผลการรายงาน/ตรวจสอบ มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ภายในและรายงานผล/ทบทวนผลเป็นประจำทุกปี ด้วยการบูรณาการเทคนิคการบริหารโดยมีวงจรคุณภาพ PDCA เป็นแกน และให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากการทบทวน/วางแผน/การพัฒนา ปรับปรุงเป็นส่วนหนึ่งในการนำรายงานผลการปฏิบัติงานมาใช้ในการทบทวน/วางแผน/การพัฒนา ปรับปรุง เพื่อกำหนดกลยุทธ์ครั้งต่อไป สอดคล้องกับนักวิชาการ เช่น วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล (2546) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพ ได้แก่ การดำเนินงานแบบ PDCA การตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหา การควบคุมคุณภาพติดตาม การดำเนินงานแบบ PDCA การให้บริการลูกค้าสำคัญที่สุด การทบทวน/นโยบาย การมีส่วนร่วมทั้งองค์กร และการมุ่งเน้นที่กระบวนการ/การปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรนำองค์ประกอบทั้ง 7 ด้าน เพื่อใช้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการ ตรวจสอบ ติดตาม สภาพจริงของวิทยาลัยและใช้ในการกำหนดนโยบายในการบริหารคุณภาพของ วิทยาลัย ตลอดจนควรมีการชี้แจงและอบรมให้บุคลากรในวิทยาลัยได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องก่อน นำไปสู่การปฏิบัติ

2. วิทยาลัยควรนำรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นไป กำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน และกำหนดเป็นเกณฑ์การประเมินการ ดำเนินงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้โดยการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทราบและกำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่การบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน หรือกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน โดยชี้แจงให้บุคลากรในวิทยาลัยได้รับทราบก่อนนำไปสู่การปฏิบัติและมีการติดตามประเมินผลการนำไปใช้เป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้ได้มาตรฐานประกันคุณภาพ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนควรจัดอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ปลุกจิตสำนึกให้บุคลากรมีความตระหนักในคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบในด้านการบริหารจัดการคุณภาพโดยตรงเพื่อให้มีการติดตามตรวจสอบและปรับปรุงจนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจัดทำโครงการนำร่องเพื่อทดลองนำรูปแบบการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานศึกษา

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบในวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐเพราะผู้วิจัยได้ทำวิจัยเฉพาะวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนเท่านั้น

3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารคุณภาพของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2556). แนวทางการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ TQA. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎี วิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.

ธีระ รุณเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยบัณฑิต ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

วารินทร์ สิ้นสูงสุด, และวันทิพย์ สิ้นสูงสุด. (2549). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สยามมิตรการพิมพ์.

- วีรพจน์ ลือประสิทธิ์สกุล. (2546). *การบริหารทั่วทั้งองค์กร*. กรุงเทพฯ: ซี เอ็ด ยูเคชั่น.
- วีระเดช เชื้อนาม, และมัลลิกา เชื้อนาม. (2550). *Scorecard Cockpit* บรรยายศาสตร์ใหม่เพื่อการตัดสินใจที่ท้าทายว่า. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้า พรินต์ติ้ง.
- ศุภลักษณ์ เศษระพานิช. (2550). *การพัฒนากระบวนการบริหารที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2545). *คู่มือดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเอกชนประเภทอาชีวศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). *แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษาเอกชน พ.ศ. 2556 - 2560*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อนันต์ เตียวต้อย. (2551). *รูปแบบการบริหารคุณภาพแบบเบ็ดเสร็จในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- Bartal, & Martin, (1998). *Urban society: A systematic introduction*. New York: F. E. Peacock.
- Deming, W. E, (1982). *Out of the crisis*. Cambridge: Massachusetts Institute of Technology Press.
- Goetsch, D.L., & Davis, S. (2001). *Introduction to total quality: Quality productivity competitiveness*. New York: McMillan.
- Golofski, S.A. (2003). *The identification of successful strategic planning and implementation strategies through the benchmarking process*. Doctoral dissertation., University of Pittsburgh.
- Hradesky, J. L. (1995). *Total quality management hand book*. New York: McGraw-Hill.
- Ishikawa, K. (1985). QC Circle Headquarters. [Online]. Retrieved March 4, 2007, From www.oknation.net/.
- Johnson, J. R. (2000). *Development of self audit tool to benchmarking the performance of two-year public colleges in Texas relative to workforce and economic development*. Doctoral dissertation, Baylor University.
- Juran, J.M. (1989). *Juran on leadership for quality: An executive handbook*. London: The Free Press.
- Kaplan, S. R., & Norton, P. (1990). *The balanced scorecard : Translating strategy in action*. Boston: Harvard Business School Publishing.

Kerzner, H. (1992). *Project management*. (9th ed.). New Jersey: John Wiley & Sons.

Sallis, E., (1993). *Total quality management in education*. London: Kogan Page.

Williams, R.S. (1998). *Performance management : Perspectives on employee performance*. New York: Prentice-Hall.
